І чужому научайтесь, й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda", 81-83 Grand St Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXI. Ч. 218. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 3-го ГРУДНЯ 1974 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK TUESDAY, DECEMBER 3, 1974 No. 218. VOL. LXXXI.

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ ВІДБУВ КОНВЕНЦІЮ, ЗАПОЧАТКОВУЮЧИ НЕЮ ВІДЗНАЧУВАННЯ 50-РІЧЧЯ СВОГО ІСНУВАННЯ. ІВАННА РОЖАНКОВСЬКА ОБРАНА НА ГОЛОВУ СУА

Ню Йорк. (З. С. і Л. В.) — Союз Українок Америки (СУА) з кінцем минулого тижня — в п'ятницю, суботу і неділю 29 і 30-го листопада і 1-го грудня — відбув тут у приміщеннях готелю Статлер Гілтон свою 17-ту з черги і цим разом Ювілейну Конвенцію, започатковуючи нею відзначування 50-річчя цієї вельмизаслуженої української жіночої організації в Америці. В Конвенції взяло участь 138 делегаток та 31 член Головної Управи, які репрезентували 112 Відділів СУА. Крім ділових нарад, на які склалися звіти, дискусії, панелі та семінари, вибір нової Управи, яку очолила Іванна Рожанковська з Ню Йорку, і схвалення резолюцій та пляну праці на майбутнє, програма конвенції включала мистецькі виставки, спеціяльний обід в честь дотеперішньої голови СУА Лідії Бурачинської та конвенційний бенкет в якому, крім учасниць Конвенції, взяли участь численні гості та провідні діячі української громади.

Приймаючи вибір на голову Союзу Українок Америки, Іванна Рожанковська наголосила у своєму слові провідну засаду, що її вона думає додержуватися у своїй праці: „Будемо спиратися на досвіді минулого і будемо активно будувати наше майбутнє". Новообрана голова закликала всіх членів СУА до активної співпраці для добра організації, відзначаючи, що „від вас буде залежати, чи і наскільки ми здійснимо намічену програму". Вона також вказала на поступовість українського жіноцтва, що — як заявила вона — позитивно позначується на тлі „українського консерватизму". „Ми консервативний народ, але наше жіноцтво поступове. Бажаємо, щоб і інші українські громадські організації брали приклад з СУА, а в першій мірі з переведенням на ділі відмолодження" — говорила новообрана голова СУА Іванна Рожанковська.

Перший день нарад

Конвенцію, яка почалася в п'ятницю о год. 10-ій ранку, привітала Олександра Кіпшак, голова Конвенційного Комітету, а святочного відкриття довершила Лідія Бурачинська, голова СУА. Опісля відбулася церемонія запалення свічок на „дереві життя" — мистецьки виконаної різьби роботи Галини Титли — яке у формі дев'ятьох галузок відтворювало дев'ять Округ СУА. Першу свічку на цьому „дереві життя" СУА запалила Олена Лотоцька, одна із членкинь-основниць СУА, довголітня голова СУА і тепер до цієї конвенції перша і одинока почесна голова. Вслід за О. Лотоцькою, свічки запалили голови поодиноких Округ: Оксана Рак (Ню Йорк), Теодозія Куппір (південний Ню Йорк), Марія Крамарчук (північний Ню Йорк), Любослава Шандра (Чикаго), Ростислава Яхницька (Нова Англія), Лідія Дяченко (Філядельфія), Олена Лісківська (Детройт), Надія Бігун (Ню Джерзі), Марія Грушкевич (Клівленд).

До Почесної Президії конвенції покликала таких діячок: Ганну Дмитерко-Ратич, Софію Абрагамовську-Грисько, Ізидору Борисову, Анну Сивуляк, Олену Лотоцьку, Катерину Пелешок, Софію Олесницьку, Стефанію Пушкар ва Анастазію Вагнер.

Опісля приступлено до вибору Ділової Президії, яку після довших дебат обрано у складі: Ольга Салук (Ню Джерзі) — голова; Ірина Кіндрачук (Ню Джерзі) і Поля Книш (Ню Йорк) — заступниці, Лідія Гладка (Ню Джерзі) та Марта Данилюк (Ню Йорк) — секретарки. Після вибору Президії проголошено і прийнято склад 12-ох конвенційних комісій. За трирічний період від минулої конвенції звітувала голова СУА Л. Бурачинська, закінчуючи ранішню частину нарад.

Під час святкового обіду, яким справно проводила Оксана Рак делегатки вшанували заслужену голову СУА Л. Бурачинську за її довголітню працю і заслуги наданням їй звання почесної голови СУА, подарунками, многолітствієм і довготривалими оплесками. Після відчитання спеціяльної грамоти надання почесного головства пані Бурачинській, О. Рак вручила їй образ Галини Мазепи, який у формі трьох дівочих голів відтворює духове поєднання союзянок, Округ СУА та вшанованої голови. Подібний змістом і символікою коровай, виконання Іванни Яремко, вручила Л. Бурачинській в імені Клівлендської Округи її голова Марія Грушкевич. Дякуючи за таке відзначення, п-і Бурачинська заявила з неприхованим зворушенням, що це особлива почесть для неї „стояти поруч з Оленою Лотоцькою, яка до цієї хвилини була одинокою союзянкою, яка удостоїлася цього особливого відзначення". Обід закінчено ще одним многолітствієм в честь Л. Бурачинської.

Пообідню частину конвенції виповнили запити і відповіді, в яких найбільше уваги присвячено купівлі бу-

(Закінчення на ст. 4-ій)

Відбулася конференція українських кооператив метрополітальної округи

Джерзі Сіті (М.К.). — Тут у готелі Голідей Інн, відбулася 1-го грудня ділова конференція кооператорів метрополітальної округи, скликана Централею Українських Кооператив Америки, на якій обговорено питання, пов'язані зі суто кооперативною діяльністю. Фаза переходу української кооперації з етапу організаційного у творчий і цілеспрямований при найтіснішій співпраці усіх кооперативних установ — була зреферована й живо продискутована. Ширше розроблено плян активізації кооперації у загальногосподарському секторі, стверджуючи незадовільний стан українського господарчого мислення та мінімальну скооперованість українського громадянства, через відсутність української фінансово - господарчої політики.

Кооператори познайомилися з діяльністю Осередку українсько - американських зв'язків, який є фінансованим українською кооперацією і за заходами якого появилися статті в найбільш поширеній американській пресі і телевізійні передачі в обороні Валентина Мороза й інших політв'язнів совєтських концентраційних таборів та тюрем.

Нарадами проводив дир. М. Коць, діючий голова Централі Українських Кооператив Америки на сході ЗСА.

НОВООБРАНА ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Сімнадцята Ювілейна Конвенція Союзу Українок Америки, яка відбулася в днях від 29 листопада до 1-го грудня 1974 року в Ню Йорку, обрала нову Головну Управу в такому складі:

Олена Лотоцька і Лідія Бурачинська—почесні голови.

Іванна Рожанковська — голова; Олександра Різник — 1-ша заступниця голови; Любослава Шандра — 2-га заступниця голови; Христина Навроцька — 3-тя заступниця голови; Ольга Ставнича — 4-та заступниця голови; Марія Савчак — кореспонденційна секретарка; Евфрозина Мартинець — протоколярна секретарка; Марта Яцушко — касирка; Поля Книш — фінансова референтка; Ірена Захарко — організаційна; Дора Рак — статутова; Люба Волинець — культ.-освітня; Ірена Лончина — виховна; Даня Дикий — виховна; Оксана Г. Рак — мистецька; Теодозія Савицька — суспільної опіки; Маруся Бек і Камілія Смородська — зв'язки; Олена Шміндак — преса; Орися Зінич і Анастазія Вокер — вільні членки.

Контрольна Комісія:

Ольга Муссаковська — голова; Ірена Качанівська і Надія Попіль — членки; Наталія Лопатинська і Олена Шиприкевич — заступниці.

ЦІЄЇ СУБОТИ З НАГОДИ 30-РІЧЧЯ „УКРАЇНСЬКОГО КВАРТАЛЬНИКА" ВІДБУДЕТЬСЯ НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ ПРО „УКРАЇНУ У СВІТІ ВЕЛИКИХ ПЕРЕМІН"

Ню Йорк, Н.И. (УККА).— Цієї суботи, 7-го грудня, Український Конгресовий Комітет Америки влаштовує в Українському Інституті Америки наукову конференцію: „Україна у світі великих перемін" з нагоди 30-річчя заснування „Українського Квартальника."

Конференція відбудеться в ранній і пополудневій сесіях, на яких доповідачі читатимуть свої доповіді на такі теми, як рух спротиву в Україні, роля української жінки в русі спротиву, стан релігії в Україні і СССР, концентраційні табори в СССР, та економічна експлуатація України Москвою. Інша група доповідей включатиме такі теми, як: політика відпруження, совєтсько-американський договір про торгівлю, американські радіомовлення та їх ефект в Україні, Україна та її південно-західні сусіди: Чехо-Словаччина, Румунія та Мадярщина, релігійне життя українців в Канаді та занедбання слов'ян в американській історіографії.

Конференцію відкриє д-р Володимир Душник, редактор „Українського Квартальника" від 1957 р., коли він обняв цей пост після проф. д-ра Миколи Чубатого. Професор Константин Савчук із Ст. Пітерс Коледжу та проф. Микола Богатюк з ЛеМойн Коледжу будуть модераторами на ранній і пополудневій сесіях.

Під час ранньої сесії проф. Стефан Т. Посони з Інституції Гувера в Каліфорнії доповідатиме про теперішні концентраційні табори в СССР, після чого д-р Михайло Сосновський, редактор „Свободи", говоритиме про рух спротиву в Україні; проф. Наталія Пазуняк з Пенсильвенійського Університету доповідатиме про ролю української жінки в русі спротиву в Україні; проф. Богдан Боцюрків з Карлтон Університету в Оттаві доповідатиме про стан релігії в Україні і в СССР, а проф. З. Лев Мельник з Університету Синсіннаті говоритиме про економічну експлуатацію України Москвою. Після доповідей будуть питання та відповіді й загальна дискусія, після чого буде полуденкова перерва.

Пополудневу сесію розпічне сенатор Павло Юзик, який говоритиме про „Релігійне життя українців в Канаді". Після нього виступить з доповіддю Гавленд Г. Сарджант, президент Комітету „Радіо Свобода", який проаналізує радіопередачі „Радіо Свободи" в українській мові та їх ефект в Україні. Проф. Лев Е. Добрянський, президент УККА та проф. економії в Джорджтавнському Університеті, доповідатиме про торгівлю як засіб совєтської закордонної політики, а проф. Антоні Т. Бускарен з ЛеПойн, говоритиме про „політику відпруження". Проф. Петро Стерчо з Дрексел Університету говоритиме про Україну й її відношення до Чехо-Словаччини, Румунії і Мадярщини, а проф. Йосиф С. Ручек з Квінсборо Комуніті Коледжу доповідатиме про „Занедбані аспекти слов'ян в американській історіографії." Як і в ранішній сесії, після доповідей будуть питання й відповіді.

Ювілейний Бенкет та Мистецька Програма

В суботу в год. 8-ій вечора відбудеться в готелі „Комодор" в Ню Йорку (42-га вулиця та Лексінгтон евеню) Ювілейний Бенкет, на якому почесними промовцями будуть амбасадор Джон Дейвіс Лодж та сенатор Павло Юзик. В мистецькій програмі бенкету виступить Шуст, знаний українсько-американський актор на Бродвею, в телебаченні, радіо та фільмах, який рецитуватиме поезії — від Шевченка до Симоненка, в українській і англійській мовах. На бенкеті виступить також Ансамбль Бандуристок ім. Лесі Українки, мистецьким керівником якого є Володимир Юркевич.

Білети на бенкет в ціні дол. 20.00 від особи, або дол. 35.00 від пари, можна дістати в Канцелярії УККА.

МИКОЛАЇВСЬКИЙ ВЕЧІР В НЮАРКУ

Нюарк. — Заходом Кружка Маґерів при школі св. Івана Хрестителя в Нюарку відбудеться ,в суботу, 7-го грудня ц.р. о год. 5-й по полудні в шкільній авдиторії Миколаївський Вечір зі сценкою п.з. „Хляп за сценою" у виконанні шкільної дітвори. „Небесна канцелярія" буде відкрита вже від год. 2-ї по полудні в тій же залі.

РЯТУЙМО ВАЛЕНТИНА МОРОЗА!

„Для мене немає 1975-го року у в'язниці!" — заповів тортурований у Владимирській тюрмі біля Москви український історик Валентин Мороз, попереджаючи, що започаткований ним 1-го липня ц. р. голодовий страйк проти знущань і нелюдської поведінки з ним в'язничних властей він продовжуватиме до кінця цього року і якщо таке нелюдське відношення до нього не зміниться, він закінчить своє життя. Його дружина Раїса Мороз звернулася окремим закликом до державних мужів Заходу та до сумління світу, щоб рятувати життя її чоловіка. Досі ще не має достовірних інформацій, чи справа Валентина Мороза була на порядку розмов президента Форда із совєтським верховодом Брежнєвим у Владивостоці, хоча таку можливість заповідали з Білого Дому. Тому, що вже не повний місяць залишається до кінця року Український Конгресовий Комітет Америки і Комітет Оборони Валентина Мороза у Вашингтоні закликають:

Цього тижня Конгрес ЗСА розглядає справу надання Совєтському Союзові статусу „упривілейованої держави" в американсько-торговельних відносинах. Тому треба негайно, щоб всі наші громадяни самі та за їх спонукою наші співгромадяни засипали своїх законодавців — конгресменів і сенаторів — листами і телеграмами, прохаючи і вимагаючи, щоб за передумову будь-яких американських привілеїв для Совєтського Союзу поставити вимогу звільнення Валентина Мороза та інших політичних в'язнів у совєтських тюрмах, каторжних таборах і закладах для божевільних. Рятуймо Валентина Мороза! Пишімо, телеграфуймо або телефонуймо вже сьогодні до наших законодавців у Вашингтоні!

ФЕДЕРАЛЬНІ УРЯДОВЦІ АПЕЛЮЮТЬ ДО ПРЕЗИДЕНТА ФОРДА В ОБОРОНІ ВАЛЕНТИНА МОРОЗА

Філядельфія. (М. Б.) — У вівторок, 19-го листопада ц. р. двадцять сім Федеральних Урядовців, переважно професійних інженерів на військовій Базі Воєнної Маринарки у Філядельфії, вислали телеграму на адресу президента Форда у Владивостоці та листа з оригінальними і своїми домашніми адресами на адресу Білого Дому такого змісту:

„Американські й міжнародні засоби інформації повідомили, що Раїса Мороз, дружина запротореного до в'язниці українського історика, оборонця людських прав Валентина Мороза, звернулася до Вас, щоб Ви інтервеніювали в його справі перед совєтськими властями. Мороз, який відбуває четвертий рік свого 14-літнього вироку, почав голодувати 1-го липня ц. р. і заповів, що покінчить із собою, якщо нестерпні відносини у його в'язниці не зміняться. Ми федеральні працівники на Базі Воєнної Маринарки у Філядельфії, Пенсильвенія прохаємо Вас задовольнити прохання Раїси Мороз і тим врятувати життя її мужа. З глибокою пошаною". (Слідує 27 підписів).

У Філядельфії вшановано полк. Андрія Мельника у 10-річчя його смерти

Філядельфія(Микола Вайда). — Заходами 12-го Відділу Організації Державного Відродження України (ОДВУ) ім. сот. Ю. Головінського тут 10 листопада 1974 р. у великій залі Українського Горожанського Клюбу вшановано св. п. полковника Андрія Мельника, шефа штабу Дієвої Армії Української Народної Республіки, Коменданта Української Військової Організації (УВО) і Голову Проводу Українських Націоналістів (ПУН) у 10-річчя з дня його смерти. Пам'ятні відзначення почалися в неділю рано в обох філядельфійських катедрах. О годині 11-ій в українській православній катедрі св. Володимира в присутності представників українських комбатантських і молодечих організацій з прапорами відправив панахиду парох катедри УПЦ о. протопресвітер Степан Біляк, сказавши відповідне слово про сл. п. полководця Андрія Мельника, а о годині 12-ій дня в українській католицькій катедрі відправив панахиду теж в присутності представників комбатантських і молодечих організацій з їх прапорами о. шамбелян Роберт Москаль, парох катедри УКЦеркви. Комбатантські організації в панахидах взяли участь під командою голови місцевого Відділу ОбВУА проф. Миколи Алексевича. По панахиді в залі Українського Горожанського Клюбу відбулася Академія, яка почалася Апелем під командою голови місцевої Станиці Союзу Ветеранів Українського Резистансу (СВУР) Михайла Хомина. Апель прочитав секретар місцевої Станиці СВУР Микола Яцюк. Жалобну Академію відкрив голова 12-го Відділу ОДВУ у Філядельфії інж. Борис Ставничий, який привітав присутніх та підкреслив велике значення вшанування полковника Андрія Мельника, одного з найкращих полководців в новітній визвольній боротьбі за українську державу та великих заслуженого Провідника Українських Націоналістів, які під його проводом продовжали розпочате діло основоположника ОУН полк. Євгена Коновальця.

Опісля голова інж. Борис Ставничий запросив до слова о. протопресвітера Степана Біляка, члена 12-го Відділу ОДВУ у Філядельфії, який виголосив головну промову. Отець Протопресвітер підкреслив заслуги св. п. Полковника Андрія Мельника та українських націоналістів, яких він очолював.

У дальшій програмі Академії була збірна деклямація, яку виконали сестри Михайлюк. Деклямацію підготовила відома пластунка, провідниця Українського Золотого Хреста у Філядельфії, проф. Оксана Генгало. Цікавими були спомини адьютанта полковника Андрія Мельника старшого віку, заслуженого українського ветерана д-ра Т. Мамчура, який оповів про те, що чув та бачив в часи воєнних подвигів славних українських полководців Євгена Коновальця і Андрія Мельника. Згадав про прихильність полк. А. Мельника до президента УНР та про полк. А. Мельника, як прикладного вояка, старшину та командата.

На кінець голова хору „Кобзар" Омелян Татунчак заповів виступ відомої солістки п-ні Ю. Шашаровської, яка при фортепіяновому супроводі проф. Богдана Перфецького заспівала три українських пісні. На закінчення Академії присутні заспівали національний гимн.

У СОВЄТСЬКІЙ КАТОРЗІ: ВАЛЕНТИН МОРОЗ ГОЛОДУЄ

ДЕНЬ ГОЛОДІВКИ

155

МИТРОПОЛИТ МАКСИМ ГЕРМАНЮК АПЕЛЮЄ ДО ПАПИ ПАВЛА VI В ОБОРОНІ ВАЛЕНТИНА МОРОЗА

Вінніпег. — З митрополичої канцелярії інформують, що 12 листопада митрополит Української Католицької Церкви в Канаді Владика Максим Германюк вислав на руки Папи Павла VI телеграму в справі Валентина Мороза, ув'язненого в СССР. У телеграмі митрополит Максим просить Папу Павла VI інтервеніювати в обороні Валентина Мороза у совєтських чинників і вимагати його звільнення. У телеграмі говориться:

Його Святості
Папі Павлові VI.

Керовані постановами Ватиканського Собору II і останнього Синоду спископів, українські католики Канади, які змагаються за пошанування основних прав людини, апелюємо до сумління вільного світу в обороні Церкви і політичних в'язнів в Україні, особливо Валентина Мороза, живого символа опору комуністичному поневоленню. Ми просимо Вашу Святість інтервеніювати в справі його звільнення, щоб врятувати його життя, загрожене продовжуваною голодівкою.

Архиєпископ Максим Германюк, Митрополит Канади

У Братиславі помер поет і письменник Василь Ґренджа-Донський

З достовірних джерел повідомляють, що 25-го листопада 1974 р помер у Братиславі (Чехо-Словаччина) на 77-му році життя відомий поет і письменник Срібної Землі св.п. Василь Ґренджа-Донський.

Покійний народився 23-го квітня 1897 р. в с. Волове (Міжгір'я) в Закарпатській Україні. Був відомий як надзвичайно плідний поет і письменник, головно в роках 1920-1939; автор багатьох віршів, оповідань, повістей, п'єс; в 1927-28 р. був редактором журналу „Наша Земля". Його творчість романтична з перевагою патріотичних і соціяльних мотивів. Головні збірки поезій: „Квіти з терням" (1923), „Золоті ключі" (1923), „Тернові квіти полонини" (1928), „Тобі рідний Краю" (1936); оповідання: „На зустріч волі" (1930); історична поема „Червона скала" (1938) та багато інших повістей і драматичних творів знайшли дуже позитивну оцінку літературної критики. За окресленням Української Радянської Енциклопедії, Василь Ґренджа-Донський „попавши в 1930-х роках під вплив українських буржуазних націоналістів" сидів у фашистському концтаборі, звідки втік і брав участь у антифашистському русі.

Бл. п. Василь Ґренджа-Донський живучи на Пряшівщині, співпрацював з багатьма українськими видавництвами, пишучи статті на літературні і громадські теми.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ВИСТАВКА ЛІНОРИТІВ ВОЛОДИМИРА БАЛЯСА

Нюарк, Н.Дж. — Пластовий Курінь „Перші Стежі" влаштував в неділю, 1-го грудня ц.р. в Нюарку в залі церкви св. Івана Хрестителя виставку ліноритів Володимира Баляса. Ця ж виставка буде повторена 8-го грудня у Трентоні в приміщенні Українського Народного Дому. Відкриття виставки о год. 1:30 по полудні.

РІЗДВЯНИЙ БАЗАР В ПАССАЙКУ

Пассейк, Н. Дж. — Управи 18 і 70-го Відділів Союзу Українок Америки в Пассейку повідомляють, що в неділю, 8-го грудня ц. р. від год. 8:30-3.00 по полудні при 212 Президент вулиця в Пассейку (напроти церкви св. Миколая) буде відкритий Різдвяний базар. Можна буде набути вишивки, кераміку, скульптури Я. Геруляк і Ю. Федорука, картини мистців С. Гнатів, Ірини Федишин, Люби Мазяр, Христини Юрків, емалії К. Шонк-Русича, печево та ін.

КОНЦЕРТ В БРУКЛИНІ

Бруклин, Н. И. — Управа Осередку СУМА ім. Т. Шевченка в Бруклині, Н. Й. інформує, що в неділю, 8-го грудня о год. 4-ій по полудні в залі Українського Народного Дому (216 Гренд вулиця) відбудеться концерт пісні і гумору. В програмі беруть участь: вокальне тріо „Соловейки" Осередку СУМА з Філядельфії (Тамара Петращин, Мар'яна Мечник і Мирося Новаківська) під керівництвом проф. Зої Маркович, оперна співачка Олена Шипацька і письменник - гуморист Іван Керницький-Ікер. Вступ на концерт 3 дол.

РІЗДВЯНИЙ БАЗАР І АНДРІЇВСЬКИЙ ВЕЧІР В АСТОРІЇ

Асторія, Н. И. — Управа Відділу Об'єднання Жінок ОЧСУ влаштовує в неділю, 8-го грудня ц. р. о 4-ій по полудні в Домі СУМА при 34-14 31 евеню в Асторії, Н. И. Андріївський Вечір з веселою програмою при каві і солодким. Вступ 2 дол. для дорослих; для молоді вступ вільний.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Добра пропозиція, але...

Юридична комісія Палати Репрезентантів недавно схвалила законопроєкт, який має на меті впровадити широкозакросні реформи у федеральну судову систему. Одна із постанов законопроєкту вимагає приспішення цілого процесу судочинства, щоб не траплялися такі випадки, що деякі арештовані мусять ждати кілька місяців, а часами і довше, заки почнуться їхні судові розправи. Законопроєкт пропонує встановити ряд реченців: щоб акт обвинувачення був виданий проти придержаного до 30 днів після арешту, щоб після цього до 10 днів він був притягнений до судової відповідальности, тобто, формально оскаржений в суді, а до 60 днів після цього, щоб вже розпочалася судова розправа проти нього. Значить, від арешту до початку судової розправи могло б проминути максимум 100 днів.

Пропозиція приспішити процес судочинства дуже добра з багатьох причин. Вона може запевнити арештованим скору судову розправу, зменшити переповнення у в'язницях тощо. Але законопроєкт, схвалений Юридичною комісією Палати, також містить дуже небезпечну постанову, а саме, щоб усі обвинувачення проти арештованого були відкинені, якщо не буде дотриманий будь-який із згаданих реченців. Отже, на ділі ця постанова законопроєкту випускала б на волю винних осіб і навіть небезпечних злочинців, тільки тому, що прокуратура не змогла дотриматися цих реченців.

Самозрозуміло, що Департамент справедливости виступив проти цього законопроєкту Юридичної комісії, заявляючи, що також хоче приспішення судових процесів, але не може погодитися на можливі наслідки цієї контроверсійної постанови. Речники Департаменту справедливости заявили, що підтримують подібний, але більш гнучкий законопроєкт, схвалений цілим Сенатом, згідно з яким прокуратура мала б право наново вносити ці самі обвинувачення проти осіб, яких судові розправи не почалися перед закінченням 100-денного реченця. Таким чином прокуратура могла б запобігти звільненню небезпечних злочинців і рецидивістів, а арештовані були б запевнені, що прокуратура старатиметься дотримуватися первісних реченців, бо поновне внесення обвинувачення спричинювало б додаткову працю для прокураторів, розтягало б справу на довший час і потягало б за собою додаткові кошти.

На нашу думку, Конґрес повинен послухати Департаменту справедливости і схвалити законопроєкт Сенату, а не законопроєкт Юридичної комісії Палати, бо в Америці злочинність все одно зростає шаленим темпом, а проєкт Юридичної комісії аж ніяк не припинить цього зросту, а навпаки, може збільшити число злочинів, випускаючи на волю небезпечних злочинців і рецидивістів.

Злам щодо еміґрації

За повідомленнями з минулого тижня, Совєтський Союз формально погодився приєднатися до покищо тентативної угоди, яка має на меті уможливити об'єднання родин, розділених кордонами, що витворилися у висліді останньої світової війни. Справа такої угоди — не нова, але до останніх днів вона не могла зрушитися з місця з цієї звичайної причини, що Совєтський Союз не хотів піти на поступки, домагаючися у заміну від західніх держав погодження на схвалення пропонованих Совєтським Союзом принципів про „нову добу у міжнародних відношеннях", що спирається на детанті.

Треба відзначити, що питання вільної еміґрації з окремих країн, в тому з СССР, коли йдеться про об'єднання розділених родин, є частиною загальної вимоги західніх держав започаткувати політику „вільного обміну людьми та ідеями" між Заходом і Совєтським Союзом та країнами совєтського бльоку. Приймаючи різні західні вимоги, ставлені у зв'язку з Загальною европейською конференцією у справах безпеки і співробітництва, Совєтський Союз відмовлявся, однак, дуже твердо від будь-яких поступок, коли йшлося про цю вимогу „вільного обміну людьми та ідеями", включно з еміґрацією з таких мотивів. З точки зору совєтського режиму, така вимога чи засада, якщо б вона була схвалена міжнародною конференцією і стала зобов'язуючою для учасників конференції та сиґнаторів угоди, означала б „втручання у внутрішні справи однієї держави у справи другої". Більше того, цю засаду використовувано б для зміцнення „ідеологічної кампанії" проти Совєтського Союзу і совєтської системи.

Очевидно, інтенції західніх держав такими не були, але Совєтський Союз ніяк не хотів погодитися, щоб у його настанові до цього питання були пороблені будь-які виломи. У міжчасі, однак, у зв'язку з розвитком американсько - совєтських відносин і категоричною американською вимогою дозволити бажаючим на вільну еміґрацію з СССР, совєтський уряд, як видно, рішився таки піти на деякі поступки і погодився на еміґрацію тих осіб, які прагнуть об'єднатися із своїми родинами. Враховуючи загальну настанову совєтського режиму, таке погодження — це своєрідний злам на відтинку еміґрації, хоч цей злам ще далеко не відповідає засаді „вільного обміну людьми та ідеями". Він доказує, все таки, що у багатьох питаннях, коли з боку західніх держав виявлялася б справжня твердість і послідовність, совєтський режим поступався б. Про таку власне твердість і послідовність щодо СССР з боку Заходу і йдеться, якщо політика відпруження має принести кісь позитивні досягнення.

Канада зменшить експорт нафтової ропи до ЗСА

Оттава. — Канада, найбільший постачальник закордонної нафти до ЗСА, повідомила, що починаючи з 1-го січня наступного року експорти нафтової ропи до Америки будуть зменшені на 100,000 бочок денно. Таким чином, замість дотеперішніх 900,000 бочок, ЗСА зможуть купувати в Канаді тільки 800,000 бочок денно. Наступного липня денний експорт нафтової ропи до ЗСА може навіть зменшитися до 650,000 бочок, якщо на це погодяться провінції Альберти і Саскачеван, в яких добувають найбільше канадської нафтової ропи. Канадський уряд плянує до кінця 1982-го року цілком припинити експорт нафти, бо Канада сама відчуває брак пального і хоче мати запаси для власних потреб. У кінці 1982-го року Канада сама почне імпортувати нафтову ропу.

Степан Куропась

ВІДХОДЯТЬ ВЕТЕРАНИ УНСОЮЗУ!

(Пам'яті Тараса Шпікули)

Славний американський генерал МекАртур раз сказав, що старий вовк не вмирає — він лише відходить!

Таке твердження можна застосувати і до воїнів УНСоюзу — вояків, що довгі роки служили в рядах американсько - української твердині.

Відійшов ненадійно головний радний УНСоюзу, св. п. Тарас Шпікула. Як звичайно, численний народ відпровадив його на місце вічного спочинку, відспівав „Вічная Пам'ять — а його родина лишилась без мужа, батька й дідуня, а УНСоюз — без довголітнього головного радного і секретаря колись найбільшого 221-го Відділу Братства св. Стефана. Треба буде кимось заступити втрату! А це не буде легко! Бо є радні і радні; за моєї пам'яти 45-літнього членства, з того 33 роки в Головному Уряді, пам'ятаю радних, що були і пропали, нічим замітним не визначалися. Були такі, що у своїх річних звітах голосили про те, де були, на яких похоронах чи імпрезах промовляли, але, що для УНСоюзу вони зробили — цього у їх звітах не було. Були і такі, що жадного звіту не мали! Є такі і сьогодні!

Тарас Шпікула був іншого роду радним! Він був від 1933 року дотепер, роками служби найдовше в Головному Уряді в історії 80-річчя УНСоюзу. Лише Роман Слободян був довше, але його праця була легша, він збирав гроші, що приходили поштою і давав прикази. Секретар Відділу мусів і досі мусить йти за вкладками і за членами.

Тарас Шпікула приїхав до ЗСА в 1922 році, коли УНСоюз в Чикаґо числив 1,100 членів. Я приїхав 5 літ пізніше, коли УНСоюз мав уже, завдяки „стрілецькій іміґрації", вже 1,700 членів. Ми новоприбулі тих часів, яким Америка не подобалася, до якої важко було звикнути шукали себе взаємно, бо дуже мало нас приїхало, і треба було з кимось виговоритися. „Нема вже більше у нас, у Чикаґо, кого до УНСоюзу записати", — казали нам відділові секретарі того часу! Треба було нових вояків, нових робітників Союзу, треба було фанатиків справи, без яких жадна справа, діло чи бізнес не йде. Треба повірити в добрі діла УНСоюзу, треба стати до роботи, треба було йти вперед і бути оптимістом. Віра є спасенною!

Сьогодні УНСоюз в Чикаґо має 9 тисяч членів, а до приходу нової іміґрації мав 7,000 — значить, не мали правди старі секретарі! Прийшли нові люди, нові урядовці Відділів. Настала зміна в системі, прийшли організатори, проти яких довго протестували відділові секретарі, а навіть члени Екзекутиви. Сьогодні без організаторів важко йти в поході до 90 чи 100 тисяч членів. Чикаґо цього року з різних причин позаду в тому поході, а буде ще повільніше маршувати, як будуть відходити союзові фанатики типу славної пам'яти Тараса Шпікули.

Знав я Покійного від часу мого приїзду до ЗСА. Був я рекордовим секретарем цього Відділу і членом протягом 25-ти літ. Був делеґатом Відділу на конвенцію у Вашинґтоні 1937 року. Разом з іншими добрими союзовцями купували Союзовий Дім, організували Лігу Американців Українського Походження, продавали воєнні бонди в часі війни, організували УККА і збірки на ЗУАДК, приймали новоприбулих в портах Бостону, Ню Йорку і Ню Орлінсу. Приміщували новоприбулих в Чикаґо та влаштовували їх на працю. Годі вичислити до подробиць органічну працю людей, які дбали про громаду і УНСоюз. Тараса Шпікули ніколи не бракувало в тій роботі. Він був скромний, талановитий і не мав ворогів, бо був невтральний!

Українська преса пише не раз про людей, мовляв, відомих громадян, робітників по громадах. Не раз таких людей ніхто, крім місця їхнього перебування, не знає!

Про Тараса Шпікулу знає не лише наша громада, але ціла Американська Україна. Він був довго видатною постаттю в нашому житті і його пам'ятають всі ті, що теж працювали по громадах і несли відповідальність згідно з твердженням Івана Франка: „Кожний думай, що на тобі мільйонів стан стоїть, що за долю мільйонів мусиш дати ти одвіт!"

Тарас Шпікула дав свій одвіт своєю працею для УНСоюзу, для України і Америки, для яких він все мав час!

Вічна Йому Пам'ять!

І. Вовчук

В ЦАРСТВІ ПЕРЕВЕРНУТОЇ ЛОГІКИ

I

За нинішнього курсу брежнєвської політики, в якому здійснюється „мирний наступ" на капіталістичний світ і прискорюється уніфікацію неросійських націй навколо російського ядра, преса в московському царстві безугаву втовкмачує трударям, що тільки соціялізм зможе забезпечити життя достойне людини. Слухняні науковці — лакеї „зрілого соціялізму" за рецептурою ханату ЦК КПСС пристосовують ленінсько - сталінську догматику марксизму до потреб мирного курсу співіснувального і в стравному вигляді підносять трударям і світові.

В усіх „наукових доведеннях" безугаву твердиться про безвиглядність капіталістичної системи, яка буцімто неспроможна подолати протиріч у відносинах між виробничими силами і виробничими відносинами. На зміну капіталізмові за маркco - ленінською догматикою закономірно має прийти система соціялізму з її гуманізмом і постійним піклуванням про задоволення матеріяльних і духових потреб людини. Подібними вмовлюваннями — архітекти московського єдинодержавства намагаються відвернути увагу від щораз більшого відставання імперської промисловости, її неспроможности задовольнити найконечніші потреби населення.

В урядовому офіціозі, „Ізвєстія" за 19 листопада, розповідається, як жінка домагалася направи майже нового костюма, який „після першої чистки ввесь збігся так, що не можна одягнути" — не налазить. Браковий товар піддали ляборатарійній аналізі. І що ж? „Виявилося, що матеріял, з якого пошито було костюм, цілком відповідає вимогам стандарту". Автор статті, керівник катедри економіки інституту торгівлі, наводячи згаданий випадок, свідком якого став випадково, твердить, що між виробничими силами і відносинами витворився за „зрілого соціялізму" такий стан, що на 1 жовтня 1973 р. в роздрібній торгівлі нагромадилась на 4,5 мільярда непридатних товарів, хоч і виготовлених з матеріялу, що мабуть цілком відповідав вимогам стандарту". Це ж тільки в засязі бачення керівника катедри, що став припадково свідком взаємин між „виробничими силами", що виготовили костюм і „виробничими відносинами" створеними „логікою навиворіт".

Вчений муж, описуючи бачене, бідкається, що торговельна система несе великі збитки через бракоробство „виробничих сил". Вихід з стану сліпої вулиці, що витворився у відносинах між виробництвом і населенням, він бачить у посиленні штрафів на виробництва за неякісну продукцію. Дотеперішні штрафи не покривають збитків торговельної системи через недоброякісну продукцію. Через посилення штрафів, на думку вченого фахівця, піднесеться „авторитет договорів", що їх укладають виробництва з торговельною мережею соціялізму. А тоді й торговельна мережа зможе поліпшити постачання населення, „підносячи ролю споживача" в соціялістичному царстві большевизму. А поки те буде, споживач має задовольнятися тим, що виробляється за „вимогами стандарту".

***

Видно, що обслуговування населення дошкуляє московській владі большевиків, бо про поліпшення постачання і краще обслуговування населення заговорив сам „Ілліч" другий, його в народі кличуть „бровеносцем". Виступаючи перед виборцями Бауманського району в Москві, він заявив: „На протязі трьох майбутніх п'ятиліток ми повинні досягти такого стану, що забезпечить постачання населення високоякісними продуктами харчування, товарами народного споживання, широкого розвитку сфери обслуговування".

Виборці не вперше чують обіцянки. Але цього разу „Ілліч" був скупий: тільки через три п'ятилітки мають досягнути стану, що забезпечить найнеобхідніші потреби населення. Новим в обіцянках генерального секретаря була згадка про „широкий розвиток сфери обслуговування" — сервіс. В академічному словникові сучасної російської літературної мови подано: „сервіс". В деяких країнах Західньої Европи — обслуговування побутових потреб населення; сукупність установ для обслуговування побутових потреб населення і створення догідних умов для нього.

Совєтські воєнні кораблі в портах Сирії

Дамаск. — Група совєтських воєнних кораблів Чорноморської фльоти прибула в середу 20-го листопада ц. р., як інформує „Ню Йорк Таймс"; з „гостинною візитою" до Сирії. Група включає кораблі, на чердаку яких знаходяться атомові ракети, винищувач з погонною атомовою силою і декілька підводних човнів. Найвигіднішим портом для того роду кораблів є порт Лятакія, який, за словами Ітцака Рабіна — прем'єр-міністра Ізраїлю, совєти вживають для своїх цілей і в якому постійно, день і ніч вивантажується зброя, тягарові військові автомашини і танки призначені для арабських країн. В минулому совєтські воєнні кораблі відвідували порти Лятакія і Тартус, але це вперше про такі відвідини появилась вістка в совєтській і арабській пресі. Ціллю візити, як каже преса, є мабуть задемонструвати силу совєтської воєнної фльоти і піддержати слова Леоніда Брежнєва, сказані в приявності президента Сирії Гафез Асада, що Совєтський Союз „буде боронити Сирію від всяких атак".

Сирійський щоденник „Аль Баат" помістив на фронтовій сторінці повідомлення про візиту, заявляючи, що фльотилія кораблів знаходиться під командою віце-адмірала Ніколая І. Ковріна, командира Чорноморської фльоти.

Візита совєтських воєнних кораблів викликала занепокоєння в Ізраїлі, тим більше, що ситуація в районі Голянських висот не є найкращою і в Ізраїлі побоюються, що Сирія готовиться до нової атаки.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЗА „ДНІ СУВОРОЇ ПОВАГИ"

Валентин Мороз, за присудом злої долі, що накинула на український нарід кошмарі жорстокого поневолення, за свою невгнутість супроти ворога, який не гребував найзлочиннішими формами фізичного гноблення, щоб лише вимогти від нього заперечення своїх обвинувачень поневолювача, став символом спротиву, національної гордости, надлюдської моральної стійкости, безприкладного героїзму, для всіх українців у вільному і підневільному світі. Тільки гігант формату Мороза міг кинути у вічі своїм катам у судейських тоґах на ганебному судилищі, гордий визов: „що ж, будемо битись..." визов, звернений в бік цілої московської імперії, в свідомості непоборности своєї правоти, своїх ідеалів, але і в свідомості, якою ціною доведеться оплатити цей визов. Ось і оплачує Мороз визов тиранам поступовим вмиранням, накиненим собі нечуваним зусиллям волі, голодовою смертю, бо дальше перебування в умовах, створених „найдемократичнішим правосуддям" гірше смерті, а втім в їхньому фіналі всеодно смерть або божевілля.

І так у простір кинений на Мороза нишівний бумеранг присуду, оббігає він країни і континенти, в льоту розтоплює льоди байдужости запалює в серцях чужинців пориви до захисту Людини, захисту її ідеалів, прагнення полегшити її муки. Намірений на Мороза бумеранг обертається в сурму, що наростаючим звучанням розхвильовує правих людей в усіх закутинах нашої пляети, збуджує в них гнів на розгул злочинства і топтання найосновніших засад гуманізму. Дужчає льот і розмах бумеранґу поступово націлюється своїм вістрям на тих, що хотіли вбити Правду.

В міру того, як росте популярність Мороза у цілому світі і збільшується число його оборонців і звеличників поміж чужими, а українці поза межами батьківщини з тривогою вичитують в газетах бюлетені його здоров'я, воно стає в нього з кожним днем кволіше і над ним загущується драматизм фінального акту. Треба рахуватися з катастрофою тим більше, що і Мороз вирішив самому доконати цей фінальний акт. Чи станеться якесь несподіване чудо й фізичне існування Мороза буде врятоване? Трудно в це повірити. Наразі доля Мороза в руках потвор, гірших від диких звірів...

Українство у вільному світі до глибини сердець схвильоване долею Мороза. Стихійні оборонні акції українців у всіх країнах поселень пророчисто вказують на те, що без домовлень, дискусій і плебісцитів, визнано Валентина Мороза символом всього українства на цьому його тривожному історичному закруті, того там на поневоленій батьківщині, того по тюрмах і засланнях і нас тут, у вільному світі.

Перед Морозом моторошні дні. Перед нами дні тривоги. І приходить на думку, що слід би українській громаді в цих днях не обмежуватися тільки до самих акцій в захист життя Валентина Мороза. Коли в одній кімнаті смертельно хвора людина, то не личить родичам її в суміжній кімнаті весело розважатися, заводити танці під бадьорі ритми троїстих музик, не личить сповнювати кімнату закотистим сміхом, гомінкою безтурботністю. Звичайна пристойність накладає на родичів смертельно хворої людини обов'язок до суворої поваги. Ось рядом з нами (та чи грає тут ролю простір миль?) за понурим муром Владимірського каземату в повільній агонії Мороз. Якими ж нам бути, його рідним братам? Либонь в ім'я звичайної пристойности належало б нам в ці тривожні дні облектися у вираз суворої поваги. Зректися в ці трудні дні забав, танців, безтурботних розваг, веселощів. Словом, дати вираз тим почуванням, які сповнюють наші серця глибоким болем, наливають їх безрозрадною тривогою. Чи не так, українська людино? Чи не так?

В. Ласовський

— ● —

ПРО „ГОЛОС ЧИТАЧА"

Задум редакції „Свободи", відкрити у щоденнику відділ „Голоси читачів", доцільний і корисний під кожним оглядом, навіть „бизнесовим". Сьогодні „Свободу" читає більше людей.

Приємно також ствердити, що серед тих, що надсилають „Свободі" свої голоси, не останнє місце займають мої колишні вчительки і посестри віком. Це й мене заохотило подати і свій „голос". Нагоду до цього викликав „голос" Р. Ільницького („Свобода" ч. 211, 21. XI.), який відгукнувся на „голос" С. Кобищанського та дав своєму „голосові" заголовок „В обороні А. Солженіцина".

Як з усього видно, Р. Ільницький по саме нікуди захоплений А. Солженіциним і пише про нього в самих супер - суперлятивах. Вважаючи „голос" С. Кобищанського за „просто непристойний" і „грубий напад на А. Солженіцина", Р. Ільницький запевняє, що нема за що на нього (А. Сол-на) нападати", бо, мовляв, „ворогом українців він не є", та що „скорше можна назвати його приятелем українців" і що „до такої людини з лайкою підходити не можна".

Щоправда, тут Р. Ільницький робить невелике й обережне застереження, підкреслюючи, що „його відношення (Солженіцина) до самостійности України може викликати різні інтерпретації, поскільки він згадав лише про Західню Україну і про її право на незалежність, але

(Продовження на стор. 4-ій.)

О. Шевченко

„ЦЕРКВА І МОЛОДЬ"

2

Бо коли священослужитель не має права передавати дітям Божого слова, як найвищого ступеня моралі і вчення, в публічних школах, то він зобов'язаний бути провідником творення власних шкіл. Бо тут іде ота жорстока боротьба за душу молодої людини, і тому лише своя рідна церква, школа, родина, організації допоможуть нашим дітям. Школа — це місце наполегливої праці — часами праці до самозречення, що іноді причинить і біль, але біль породжує любов. Любов до наших предків, любов до традицій і культури української нації.

Наша церква у відношенні до українських шкіл мусить бути тим, що в державній системі є уряд у відношенні до публічних шкіл. Церква, священослужителі повинні дбати, і, якщо потрібно, вимагати від батьків, щоб не було ні одної дитини шкільного віку, яка б не відвідувала української школи. Сьогодні наша церква в цій царині має і силу й можливість.

Ми стоїмо на порозі створення Семінарії для того, щоб поповнити священичі кадри. Це велике й прекрасне діло, яке формально сьогодні легко урухомити. Одначе, перед нами проблема виповнити ті лавки семінарії. І ми їх виповнимо, якщо виповнимо всі лавки українських середніх шкіл.

Авторитет священослужителя в цій ділянці незаперечний і він такий буде, якщо священики будуть завжди з вірними, а особливо молоддю, творити духовий моноліт.

Молодечі укр. організації є фактично інтеґральною частиною шкільної системи лише в цілком іншій формі й методах. І це дуже важливо. Бо чого не вдасться осягнути одним способом, часами можна легше й достатніше осягнути другим способом. І тут церква мусить прийти до цієї молоді, говорити з нею, навчати її. Під час літніх вакацій наші діти і молодь їдуть на літні табори (ОДУМ-у, Пласту, СУМ-у), де вони живуть специфічним життям. І тут священики мають необмежену можливість працювати з нею.

Служба Божа на таких таборах вміла розмова священиків там же з молоддю підбадьорює її дух, додає охоти до праці і дає почуття батьківської опіки над ними. Якщо молодь буде повсякчас у безпосередньому контакті із своїми, зацікавленими нею, духовниками опікунами, для неї не буде навіть часу шукати іншого, часами невідповідного, заняття.

Священик може й має найбільші можливості поєднати церковне життя з життям молоді. Молодість, наповнена необмеженою енерґією і поєднана з логічним холодним розсудком церковного вчення, може осягнути неосяжні вершини.

Очевидно, буде помилкою не згадати працю священослужителів серед старшої віком молоді: студентів, а особливо вояків. Сьогодні наша молодь знаходиться по всіх університетах та по всіх закутках земної кулі в уніформах американських збройних сил. З ними наша церква зобов'язана втримувати постійний зв'язок. Іншими словами, де б парафіянин не знаходився, священик мусить бути з ним у контакті. Кілька хвилин вжитих священиком на писання хоч короткого листа принесуть юнакові у якійсь далекій заморській країні чи інших джунглях не лише радість, але ще сильнішу віру в життя, в українську церкву і в український народ.

Перебуваючи в різних життєвих обставинах, такий юнак напевно потребує поради й допомоги. І тут священик, як духовний батько, може йому дійсно стати в пригоді. Тому тоді не буде жадного сумніву, що ця молода людина, закінчивши студії, чи військо, напевно повернеться до своєї рідної церкви, бо це для нього по душі найдорожче.

І нарешті Церква — священослужителі мають найкращі можливості знайти контакт з тією молоддю, яка не є ані в школі, ані в рядах молодечих організацій і допомогти їй зрозуміти важливість брати участь в житті громади і тим прислужитися рідній церкві.

ЧОМУ

на це ми маємо звертати увагу? По-перше, погляньмо на те, що робиться сьогодні в Україні. Там іде грізний наступ на молоду українську людину. Совєтська влада знає і глибоко розуміє значення церкви — релігії, а спеціяльно національної, у вихованні і формуванні душі молодої людини.

В журналі „Культура і Життя" якийсь І. Суханик шукає нових засобів ідеологічного виховання, шляхом введення в життя нових совєтських свят і обрядів, бо це мовляв, „є один з найдієвіших засобів боротьби з пережитками минулого, зокрема релігійними і в той же час відображають красу духового світу радянських людей, збагачують їх життя, прикрашають працю й побут..." „Все це", каже дальше Суханик, а В. Щербицький підтверджує, „створено на основі кращих народних традицій, суспільно-побутових обрядів, широке утвердження яких в життя радянських людей повністю звільнить обрядовість від впливу церкви", У протиріччя цьому ми тут у вільному світі зобов'язані зберігати, плекати й розвивати нашу українську обрядовість засобами українських шкіл і молодечих організації під протекторатом рідної української церкви, бо

...Живе лиш той хто не
живе для себе,
Хто для других
виборює життя...

як говорить поет.

Подруге, тут в Америці ми стоїмо під загрозою московського православія. Ми знаємо, що ця загроза ще не проминула і так скоро не промине, вона лише набирає інших форм. Москва під плащиком американського православія намагає-

(Продовження на стор. 4-ій.)

ДЕЛЕГАТИ 28 КОНВЕНЦІЇ УНСОЮЗУ! ЧИ ВИ ВЖЕ ВИКОНАЛИ СВІЙ ОБОВ'ЯЗОК Й ПРИДБАЛИ „ДЕЛЕГАТСЬКУ ДЕСЯТКУ" НОВИХ ЧЛЕНІВ? ПАМ'ЯТАЙТЕ, ЩО 90.000 ЧЛЕНІВ ЦЕ НАША ЮВІЛЕЙНА МЕТА.

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США

Повідомляє, що вже вийшла з друку праця

НАТАЛІЇ ОСАДЧОЇ-ЯНАТИ

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ НАЗВИ РОСЛИН

(Матеріяли зібрані автором експедиціями в 1927-1939 рр. на Україні)

Книжка має 176 сторінок цінних матеріялів, видана на доброму папері, ціна 5.00 дол., а для членів Фундації Академії та кольпортерів — знижка.

Книжку можна придбати чи замовити:

The Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U.S., Inc.
206 West 100th Street, New York, N.Y. 10025
та в українських книгарнях, зокрема:
АРКА Ко., 48 Іст 7-ма вул., Ню Йорк, Н.Й. 10003

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. Т. ШЕВЧЕНКА в ЗСА
В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

проф. д-ра П. Ковалева

закликає викладачів і студентів славістики, учителів і студентів шкіл українознавства, бібліотекарів, власників приватних книгозбірень та всіх любителів української книжки, придбати люксусово видані в твердій оправі праці нашого визначного мовознавця:

1. Українська мова — $5.00
2. Слов'янські фонеми — 6.00
3. Лексичний фонд укр. мови, том 1-ий — 8.00
4. Лексичний фонд укр. мови, том 2-ий — 6.00
5. Основи формування укр. мови — 6.00
6. Вступ до історії сх. слов'янських мов — 5.00
7. Молитовник-Служебник, пам'ятка 14 ст. — 5.00

Також в м'якій оправі:

8. Український наголос — 1.00
9. Мистецтво слова — 2.00
10. Проблема словосполучень — 1.50
11. Як правильно будувати фразу, 2-ге вид. — .50
12. Чистота і правильність укр. мови, 2-ге вид. — 1.00
13. Papers — Доповіді, ч. 30, 31, 33 разом — 3.00
14. Славістика, ч. 20, 29 разом — 1.50
15. Проблема слов'янського консонантизму — .50

Кожний, хто замовить всі перелічені книжки вартости $52.00, дістане їх лише за $35.00, залучивши чек чи поштовий переказ на цю суму.

Увесь прибуток з продажу цих книжок призначений для ФОНДУ видання недрукованої спадщини проф. П. Ковалева.

Добровільні пожертви для ФОНДУ (Tax Deductible) і замовлення на книжки просимо слати на адресу:

SHEVCHENKO SCIENTIFIC SOCIETY, INC.
302-304 West 13th Street, New York, N.Y. 10014

Т-ВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ
МЕТРОПОЛІТАЛЬНИЙ ВІДДІЛ НЮ ЙОРК

В суботу, 7-го грудня 1974 року
о год. 7-ій вечора
в приміщеннях
УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ АМЕРИКИ
при 2 Схід 79-ій вул., Ню Йорк, Н. Й.
— відбудеться —

„ВЕЧІР ПОЕЗІЇ І МУЗИКИ"
БОГДАНА БОЙЧУКА
та
ІГОРЯ СОНЕВИЦЬКОГО

Модератор вечора: **ЛЮБОМИР КАЛИНИЧ**

Після Вечора Поезії і Музики відбудеться
ТОВАРИСЬКА ГУТІРКА ПРИ ЧАЮ ТА ПЕРЕКУСЦІ
На цей Вечір Управа Товариства запрошує Вельмишановних Членів з Родинами та Українське Громадянство.

Виставка Я. Вижницького в Детройті

Андре Жид сказав, що кожний твір мистецтва це вислід співпраці Бога і мистця. Чим менше в тому мистця — тим краще. Признаючи в творчому процесі переважаючу ролю божеському елементів, він підносить мистця до ролі посередника між Богом і людьми. Він же, мистець, є отим чинником, який в більшій або меншій мірі віддзеркалює в своїх творах ідеал краси.

Такі думки насуваються нам, оглядаючи виставку Я. Вижницького, яка відбулась тут заходом Культурно Мистецького Клюбу, в галерії „ЕКО" в Детройті.

Всесторонність його таланту проявляється в різнородності сюжетів, як краєвиди, квіти чи людські постаті, але всеж таки він в першій мірі маляр природи, маляр пейзажу. Залюблений у природі, він не підходить до неї сантиментально, але твердо помалярськи вглиблюється в заховану для пересічного ока гармонію кольорових вартостей. Фіолетно-сірою гамою барв, він показує нам силу природи, її монументальність, відсуваючи людину на задній плян, як частину цієї природи.

Для нас цікаво, як Вижницький уживає білу барву. Не надуживаючи її, він орудує нею з увагою і вона у великій мірі причиняється до викликання наміреного настрою і драматичного насилення.

Образи Я. Вижницького мальовані з послідовною логікою, вони мають свій стиль і уважному глядачеві не тяжко знайти контакт з мистцем.

В. Баран

Конгресмен Морріс Юдалл зголосив свою кандидатуру на президента

Менчестер, Ню Гемпшир. — Конгресмен Морріс із Аризони у суботу, 23 листопада, заявив, що в 1976-му році старатиметься здобути номінацію Демократичної партії на пост президента ЗСА. Він повідомив, що головну увагу звертатиме на економічні проблеми країни, а також на питання збереження довкілля та на енергетичні проблеми. Конгресмен Юдалл, який є лібералом політичних поглядів, є першим демократом, що офіційно зголосив свою кандидатуру на президента. Інші, як губернатор Алабами Джордж Воллес та сенатор Генрі Джексон із стейту Вашингтон, натякали, що кандидуватимуть, але ще офіційно не проголосили своїх кандидатур. Коментатори вказують, що наразі ще не відомо, хто має найкращі вигляди здобути номінацію Демократичної партії, особливо після того, як сенатор Едвард Кеннеді в кінці вересня заявив, що напевно не буде кандидувати. Минулого тижня сенатор Волтер Мандейл із Міннесоти також повідомив, що не старатиметься здобути номінації Демократичної партії.

Конгрес схвалив 11.8 більйона долярів на допомогу транспортації

Вашингтон. — У четвер, 21 листопада, Палата Репрезентантів 288-ма голосами проти 109-ох схвалила законопроєкт, який призначує 11.8 більйона долярів на допомогу засобам масової транспортації. Ця сума призначена на наступних 6 років і може допомогти задержати кошти переїзду підземками та міськими автобусами на теперішньому рівні, наприклад, в Ню Йорку, на 35 центах. Сенат схвалив цей законопроєкт ще 19 листопада, а президент Джералд Форд підписав його у у вівторок, 26 листопада, заявляючи, що законопроєкт спричиниться до заощаджування пального та поборювання інфляції.

ПОДЯКА

78-ий ВІДДІЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
ім. О. СТЕПАНІВ у ВАШИНГТОНІ, Д.К.,
ЯКИЙ СПОНЗОРУВАВ
ВИСТАВКУ ОБРАЗІВ ГАЛЕРІЇ П-і ВАНЧИЦЬКОЇ
СЕРДЕЧНО ДЯКУЄ

ВП. О. ВАНЧИЦЬКІЙ

ЗА КАРТИНУ, ЯКУ ВОНА ПОДАРУВАЛА
НА ВИГРАШУ КОМІТЕТОВІ ОБОРОНИ
ВАЛЕНТИНА МОРОЗА.

Е. П.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Централльне Бюро Українських Подруж „МЕТА" у Філядельфії, Па. повідомляє, що
Інж. Омелян Михайло Типовницький
видав офсетним друком, в 200 примірниках, на свій власний кошт 518-сторінкову збірку, великого формату (11 х 8 і пів інча), під наголовком

„МОЇ ПАМ'ЯТКИ"

— фрагменти спогадів, статті, промови, листи, документи, світлини, тощо і подарував цілий той наклад, як свою пожертву „МЕТІ", яка є суспільно - громадською харитативною установою і бореться за збереження української національної субстанції. „МЕТА" продає цю збірку по 15 долярів за один примірник, бо приблизно стільки коштує друк, переплетня, опакування і поштова пересилка одного примірника.

Замовлення на цю збірку і належність, чеком або грошевим переказом, проситься висилати на таку адресу:

МЕТА — Central Bureau
5222 N. 11th Street Philadelphia, Pa. 19141

ДИПЛОМОВИЙ
ФОРТЕПЯНОВИЙ РЕЧИТАЛЬ
ОРИСІ ЦИБРІВСЬКОЇ

Ню Гейвен, Конн.:
П'ЯТНИЦЯ, 6-го ГРУДНЯ 1974 р, год. 8 веч.
RECITAL HALL МУЗИЧНОЇ ШКОЛИ
100 Audubon St., New Haven, Conn.
Вхід вільний.

Ню Йорк, Н. Й.:
НЕДІЛЯ, 8-го ГРУДНЯ 1974 р., год. 4 по пол.
УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ
2 East 79th Street, New York, N.Y.
Ветуп за програмками

Балтимор, Мд.:
ЧЕТВЕР, 12-го ГРУДНЯ 1974 р., год. 6:30 веч.
PEABODY CONSERVATORY OF MUSIC
1 East Mt. Vernon Place, Baltimore, Md.
Вхід вільний.

Роздрібні ціни зросли в жовтні на 0.9%

Вашингтон. — Хоча ціни на бензину, м'ясні та молочні продукти дещо зменшилися, то в загальному роздрібні ціни на продукти широкого вжитку протягом жовтня зросли на 0.9 відсотка. Цей зріст в роздрібних цінах був вищий ніж в інших місяцях цього року, крім серпня і вересня. Департамент праці повідомив, що в кінці жовтня ц.р. роздрібні ціни на продукти широкого вжитку були на 11.9 відсотка вищі ніж в кінці жовтня 1973 року. В кінці минулого місяця споживачі мусіли видати 16.02 доляра, щоб закупити ці самі продукти, які 7 років тому коштували 10 долярів.

ОРКЕСТРА НА КОЖНУ НАГОДУ
ГРАЄ ЕВРОПЕЙСЬКІ ТА АМЕРИКАНСЬКІ МЕЛОДІЇ
STEVE CHELAK
1229 Victor Ave., Union, N.J. (201) 686-4033

Замість квітів на свіжі могили

бл. п. о. Степана Городецького

бувшого нашого довголітнього Катехити

та

бл. п. Меланії Мельник

Матері нашої Вчительки
УЧИТЕЛЬСЬКИЙ ЗБІР ШКОЛИ УКРАЇНОЗНАВСТВА в РОЧЕСТЕРІ, Н. Й.
жертвує на Фонд УВУ 90.00 долярів.

Замість квітів на свіжу могилу мого доброго Приятеля

бл. п. Тараса Шпікули

довголітнього Головного Радного УНС і невтомного працівника на українській тернистій ниві,
складаю:

на Видавничий Фонд „Свободи" — $10.00
на Видавничий Фонд „Веселки" — 5.00
Разом: $15.00

Дружині, Дітям і Внукам, висловлюю моє глибоке співчуття.

Володимир ЗАПАРАНЮК
Головний Радний УНС

Ділимося сумною вісткою з Приятелями та Земляками на еміграції, що 25-го листопада 1974 р. відійшов на Вічний Спочинок у Братиславі (Чехословаччина), на 77-му році життя
наш Найдорожчий БАТЬКО, ДІД, МУЖ і БРАТ
поет і письменник Срібної Землі

ВАСИЛЬ ГРЕНДЖА-ДОНСЬКИЙ

народжений 23-го квітня 1897 року в селі Волове (Міжгір'я) на Карпатській Україні.
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Горем прибиті:
дочка — АЛІЦА з ГРЕНДЖА-ДОНСЬКИХ ДАНИЛЮК, Мінеаполіс
внук — МАРКО ДАНИЛЮК, Мінеаполіс
Родина в Чехословаччині:
дружина — МАРУСЯ
син — ІВАН з дружиною ВІРОЮ
внуки — ДАНИЛО і МИХАЇЛА
Родина на Карпатській Україні:
брат — МИХАЙЛО з родиною
брат — ІВАН з родиною

У глибокому смутку повідомляємо Рідню і Знайомих, що 28-го жовтня 1974 року відійшла у Вічність на 64-му році життя

бл. п.

ЯРОСЛАВА ЗАЛУЦЬКА
з дому Яросевич

УЧИТЕЛЬКА МУЗИКИ

ЗАУПОКІЙНІ БОГОСЛУЖЕННЯ і ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в Торонті, Канада, в дні 2-го листопада 1974 року. Тлінні останки Покійної спочили на цвинтарі Монт-Плезант в Торонті, Канада.

Горем прибиті:
муж — ТИТ
донька — ДАРІЯ
син — ЛЮБОМИР з дружиною ВІРОЮ
шваґер — РОМАН з родиною
шваґер — БОГДАН з родиною
шваґрова — ДАРІЯ СВІТЛИК
Близька і дальша Родина в Америці, Україні й Польщі

ПІД ПАТРОНАТОМ УККА

Поетеса ЗОЯ КОГУТ з Австралії
ВИСТУПИТЬ У ВЕЧОРАХ ГУМОРУ И САТИРИ

„З СЕРЦЕМ І З ПЕРЦЕМ"

ДЖЕРЗІ СИТІ: субота, 7-го грудня, год. 7 веч., Укр. Нар. Дім, 92 Фліт вул. (71 Відділ СУА).
ПАССЕЙК: неділя, 8 грудня, год. 3 по пол., заля Української Централі, 240 Гови Аве. (Українська Централя).
ФІЛЯДЕЛЬФІЯ: п'ятниця, 13 грудня, год. 7:30 веч., заля „Тризуб" (Відділ УККА і Осередок Пластунів Сеніорів).
ВАЛТИМОР: субота, 14 грудня, год. 7 веч., заля „Самопомочі", 239 Бродвей вул. (59 Відділ СУА).
ВАШИНГТОН: неділя, 15 грудня, год. 3:30 по пол., Grace United Methodist Church, 7001 New Hampshire Avenue (Метроп. Відділ УККА і 78 Відділ СУА).
ДЕНВЕР: неділя, 22 грудня, год. 7 веч., Пластова Домівка, Takoma Park, Md. (Пластова Станиця).
ЛОС ЕНДЖЕЛЕС: неділя, 29 грудня (заля й година буде своєчасно подана).
САН ФРАНСІСКО: середа, 1 січня 1975 р. (точні дані будуть подані).
Запрошується все Українське Громадянство. Орг. Комітет

ТОВАРИСТВО ЗА ПАТРІЯРХАЛЬНИЙ УСТРІЙ УКРАЇНСЬКОЇ ПОМІСНОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ У ЗСА
ВІДДІЛ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, ПА.

З нагоди річниць: 35-ліття Єпископських Свячень Первоієрарха Української Католицької Церкви Їх Блаженства Кир Йосифа І і 30-ліття Його вступлення на Митрополичий Престіл
відбудуться у Філядельфії, Па. урочисті Святкування в честь Достойного Ювілята, під кличем:

В СИНІВСЬКІЙ ВІДДАНОСТІ ПАТРІЯРХОВІ
СУБОТА, 7-го ГРУДНЯ 1974 РОКУ, ГОДИНА 6-та ВЕЧОРА
у залі „ФІЛЯДЕЛЬФІЯ ГАЙ СКУЛ ФОР ГИРЛС"
при Олней і Брод вулицях

ЮВІЛЕЙНИЙ ВЕЧІР В ЧЕСТЬ ПАТРІЯРХА ЙОСИФА І

В програмі свята візьмуть участь: Проф. д-р Григор Лужницький, маестро Йосиф Гірняк з Ню Йорку, мішаний хор „Кобзар", чоловічий хор „Прометей" і декляматорка Наталка Турченюк.

НЕДІЛЯ, 8-го ГРУДНЯ 1974 РОКУ, ГОДИНА 12-та ДНЯ
у ЦЕРКВІ ХРИСТА ЦАРЯ, при 17-ій і Каюґа вулицях

ТОРЖЕСТВЕННА СВЯТА ЛІТУРГІЯ
В НАМІРЕННІ
ЇХ БЛАЖЕНСТВА КИР ЙОСИФА І

- Програмки вступу на Ювілейний Вечір, в цінах 4 і 2 доляри для дорослих, а 1 доляр для молоді, можна набути в крамницях „Оріон" і „Космос", а в околиці 24-ої вулиці у крамниці панства Лукасевичів.
- До численної участи в цих святкуваннях Управа Товариства за Патріярхат запрошує Високопреподобних і Всечесніших Отців, Високопреподобних Сестер Монахинь, всіх вірних Української Помісної Католицької Церкви та всю українську громаду Філядельфії і околиці.

Українська Вільна Академія Наук у США

СТИПЕНДІЇ ДЛЯ ДОКТОРАНТІВ

із Стипендійного Фонду, заснованого в Академії
ВПП. ОЛЕКСОЮ Й ГАЛИНОЮ ВОСКОБІЙНИКАМИ
пам'яті батьків Григорія і Марини Воскобійник та брата Миколи Дробота
УДІЛЯЮТЬ СТИПЕНДІЇ НА 1975 РІК

для докторантів і науковців з українознавства

Особи, що бажають одержати стипендію (від 500.00 до 2,000.00 дол.) мають подати заяву з додатком даних про освіту, тему дисертації або наукові праці, рекомендацію від професора — наукового керівника, до 31-го грудня 1974 року.

В січні місяці 1975 р. Управа Фонду розглядатиме подані заяви для уділення стипендії.

Заяву та матеріяли просимо надсилати на адресу Академії:

The Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U.S., Inc.
206 West 100th Street New York, N.Y. 10025

СПІЛКА УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ АМЕРИКИ—
ОСЕРЕДОК ім. ген.-хор. ТАРАСА ЧУПРИНКИ в НЮ ЙОРКУ, Н. Й. — влаштовує

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ
З НАГОДИ 25-РІЧЧЯ ОСЕРЕДКУ

який відбудеться в суботу, 7-го грудня 1974 року, о годині 6-ій вечора в авдиторії школи св. Юра при 215 Схід 6-та вулиця в Ню Йорку, Н. Й.

В програмі бенкету: відкриття, спільна вечеря, доповідь, привіти та виступ всіх мистецьких одиниць Осередку. При цьому повідомляємо, що зголошення на бенкет приймається в Канцелярії Осередку СУМА кожного вечора від години 7-ої до 10-ої.

Управа Осередку СУМА і Ювілейний Комітет сердечно запрошують на бенкет Українське Громадянство і Молодь.

Філядельфія, Па.
Субота, 14-го грудня 1974 р.
ГОД. 5-та ПО ПОЛ.
ЗАЛЯ
Olney High School Auditorium
при Front Street та Duncannon Street

СТУДІЯ МИСТЕЦЬКОГО СЛОВА ЛІДІЇ КРУШЕЛЬНИЦЬКОЇ в НЮ ЙОРКУ
ПРЕМ'ЄРА

СНІГОВА ЦАРІВНА

КАЗКА В ЧОТИРЬОХ ВІДСЛОНАХ
за Г. К. АНДЕРСЕНОМ, у перекладі В. ІВАНЧУКА, з доповненням 4-ої відслони Л. ПОЛТАВИ

Постава: ЛІДІЯ КРУШЕЛЬНИЦЬКА
Музика: ІГОР СОНЕВИЦЬКИЙ
Хореографія: РОМА ПРИЙМА-БОГАЧЕВСЬКА
Оформлення і світло: МИКОЛА ГОЛОДИК
Проєкт костюмів: МАРИНКА ШУСТ
Виконання костюмів: МАТЕРІ ВИКОНАВЦІВ
Виставу спонзорує Т-во „Самопоміч", Н. Й.

„ЦЕРКВА І МОЛОДЬ"

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ться переконати молоду ґенерацію, що національність у релігії - церкві не має жадного значення. Мовляв, хай буде одна велика православна американська церква. І це, очевидно, може захопити молодь, яка природно схильна захоплюватися „великими" ідеями.

І знову українська церква — священослужителі мусять бути близько, дуже близько біля нашої молоді, допомагати їй в плеканні ідеалів захоплення національною українською церквою,бо що ж може бути могутніше, як своє національне, духове, рідне. Цим самим, очевидно, недопустити до того, що зробила московська церква в Україні ще перед революцією — не допустити, щоб частина українців стала „малоросами", які ще й сьогодні, на жаль, наповнюють тут московські церкви. Отже нашій церкві потрібно плекати нову ґенерацію вірних, яка була б не лише православною по вірі, але й українською по дусі.Во лише тоді наша церква зможе не лише зберегтися, але рости й розвиватися.

Роля священослужителя для душі людини, а специяльно молодої, та сама, що й лікаря для тіла людини. Якщо батьківська опіка для дітей мусить бути повсякчасною, так і опіка священослужителя також мусить бути безперервною. Якщо батьки морально зобов'язані вставати вночі до своїх дітей, якщо виникає потреба, тому й священослужителі, як духові батьки, морально зобов'язані давати духову поживу своїм вірним завжди й кожночасно.

Найважливішим обов'язком нашої церкви є допомагати батькам виховати українську молодь так, щоб вона не лише з обов'язку приходила до церкви, але була, в першу чергу, горда, що вона є частиною великого моноліту, фундаментом якого є велика і невичерпно-багата тисячолітня культура.

Безперечно — ця праця тяжка й мозолиста, яка в багатьох випадках вимагає самопосвяти. Одначе з цієї позиції священослужитель в імені Церкви має право і силу говорити, радити і вимагати від парафіян. Іншими словами, церковна обслуга парафіян священиком — незаперечна, а парафіяни мусять віддячитися за неї своєю працею й пошаною до церкви і священослужителів.

Молоде покоління наша Церква мусить вже сьогодні виховувати. В дорозі до осягнення цього будуть вибої, будуть тріщати й ламатися осі наших возів, навантажених молодечою гарячковістю й розмірною холоднокровністю священослужителів, як духових провідників. Але, щоб наша Церква цвіла молодістю, до того ми мусимо прямувати і дійти переможцями.

Наша історія багата, наша культура прекрасна, — вона може прикрасити і цю країну, в якій, з ласки і волі Божої, нам прийшлося жити. Тому нас всіх обов'язком, — церкви і батьків, — все це показати і передати в повній красі і величі нашому молодому поколінню. Всі наші сили, всі наші вміння і енерґію вже тепер віддати йому на допомогу, щоб пізніше наші голови не так скоро сивіли і щоб наші серця билися вільно без докорів совісти.

Хто читав книжку „За Східнім Обрієм" Данила Шумука, той напевно не проминув непомітно однієї розмови, словами якої хотів би закінчити цю доповідь: „Віримо, Даниле, у благотворну силу прекрасного, у ній заложена вся правда, добро і любов, чиста любов, як дівоча сльоза, як Божа роса. Творім, множмо, поширюймо і вдоступнюймо це прекрасне для інших. Ушляхетнити людей, одушевити, перемінити їх на кращих, ніж вони є, можна тільки через привчення їх сприймати прекрасне. Це може робити, робить і повинна робити релігія і мистецтво, а не політика".

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

сам факт, що він не допускає можливости затримати насилу будь - якого народу в межах Росії, імплікує, що й за Україною він залишає свободу рішення про свою долю". Вільно, очевидно Р. Ільницькому бути закоханим у кого йому забагнеться та виявляти свою любов, як йому догідніше і приємніше. Але, чи вільно Р. Ільницькому користати з наостіж відкритих дверей „Свободи", щоб „останніми словами" висварити іншу особу лише і тільки за те, що С. Кобицанський вважає А. Солженіцина „стовідсотковим росіянином - великоросом і звеличником самодержавства у всіх його можливих формах"?

Як видко з мого прізвища, я дещо більше знаю про студії С. Кобицанського над особою А. Солженіцина. Щоб дійти до висновку і вважати А. Солженіцина за стовідсоткового росіянина — великороса і звеличника російського самодержавства, С. Кобицанський взяв до уваги ще й два листи Солженіцина, обидва писані до двох найвищих ієрархів „Русской Православной Церкві", перший до Московського Патріярха Пімена, написаний ще тоді, коли А. Сол. був у СССР і, другий, до Митрополита „Русской Зарубежной Православной Церкві" Філарета в ЗСА, писаний вже у вільному світі. Саме на них і покликався С. Коб. у своїй „сильветці А. Солженіцина". До речі: в цих листах А. Солженіцин ще раз сильно підкреслює, чому саме „Русское Православіє" бере він на озброєння в змаганню за відродження Росії. Цього місця в „голосі" Кобицанського Р. Ільницький не зауважив, хоча те, яку ролю грала і грає „Русская Православная Церква" в імперіялістичній і колоніяльній політиці Москви, Р. Ільницький, треба думати, добре знає.

Як люблять одним окликом „фе" реаґувати на ситуацію, коли в повітрі щось не так, як треба, і я кажу „фе" і на цьому крапка.

А щодо редакції „Свободи", то треба коротко сказати: — бачили очі, що купували, відкриваючи відділ „Голоси Читачів", а тому раджу пильнувати, щоб той відділ не обернувся в місце двобою баби Палажки. з бабою Параскою.

Оксана Кобицанська
Клівленд, Огайо

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ в НЮ ЙОРКУ, Н. Й.

повідомляє, що

в п'ятницю, 6 грудня 1974 р.
о год. 7-ій вечора

в Домівці „Дністра"
119 Авеню „А", Ню Йорк, Н. Й.

— відбудуться —

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ІНФОРМАТИВНІ НАРАДИ

До участи в нарадах запрошується всіх Відділових урядовців і делеґатів слідуючих Відділів:

4, 5, 6, 8, 16, 19, 46, 69, 86, 88, 130, 158, 184, 194, 195, 200, 203, 204, 205, 210, 211, 256, 267, 293, 325, 327, 361, 433, 435, 450, 455, 457, 485, 489.

В нарадах візьмуть участь члени Екзекутиви УНСоюзу.

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

МИКОЛА ХОМАНЧУК, секретар — Адв. ІВАН ФЛИС, голова

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

динку СУА в Ню Йорку разом з УККА; доповідь Степанії Пушкар на тему 50-ліття СУА; слово О. Лотоцької; та відзначення 20-ох Відділів, заснованих сорок років тому. Після закінчення нарад делеґатки відвідали виставку жіночої творчости в домівці СУА.

Другий день нарад

Другий день конвенції розпочався зранку нарадами комісій: Культурно - освітньої, Музейної, Організаційної, Молодечої, Суспільної Опіки, Виховної, Пресової, Зв'язків, Англомовної, Фінансової і Резолюційної.

Розійшовшись по окремих кімнатах великого готелю, кожна окрема комісія від 9-ої до 11-ої години ранку мала свої окремі завдання, які були вирішені у жвавій виміні думок, поглядів і пропозицій, щоб дві години пізніше здати звіт перед усією конвенцією. За Комісії звітували по-черзі пані: Любов Волинець, Лідія Бурачинська (в заступстві відсутньої Слави Геруляк), Анастазія Вокер, Наталія Даниленко, Теодозія Савицька, Олена Климишин, Уляна Любович, Марія Душник, Ольга Муссаковська та Христя Навроцька. Головувала при звітуванні комісій Ольга Салук.

Як у калейдоскопі змінялися теми і обличчя, падали думки, побажання, похвали і пропозиції: болюча тема відповідного патріотичного виховання дітей і завдання необхідного збереження їх від денаціоналізації, підвищення рівня світличок, справа музею, збереження наших мистецьких народних виробів, наші виставки і їх рівень, що мусить підвищитися новий будинок СУА і „цеглинки" для його фінансування, ймовірна дотація для цієї цілі від нюйоркського стейту; справа молодечих Відділів СУА і збільшення членства, праця молоді над собою; необхідність пожвавлення зовнішніх зв'язків для відповідної репрезентації СУА серед американського жіноцтва; гідний наслідування приклад Округи Огайо для відзначення 200-ліття ЗСА величавою виставкою українського народного мистецтва; справа стипендій для незаможної дітвори в Бразилії; справа частіших з'їздів, бо тільки особистий контакт сприяє пожвавленню діяльности окремих Відділів і його треба раз-у-раз застосовувати, не жаліючи коштів на такі подорожі, ані часу, ані труду; справа координації праці поміж Віддiлами і громадою; українська громада, яка складається 50% з жіноцтва, не приділяє достатньої уваги жіночій організації, мало цікавиться справами СУА, тоді коли мало б бути навпаки; справа преси англомовної, наші контакти з нею; пропозиція для журналу „Наше Життя", що ось вступив у 31-ий рік свого існування; пропонується поширити базу його на всеукраїнську, щоб журнал обслуговував всю громаду і ставиться за приклад „Свободу", яка, власне, є загальноукраїнським щоденником, а не стисло органом УНСоюзу.

Програмова доповідь і вибір Управи

Після полудня в суботу у програмі були: доповідь з вибори нової Головної Управи. Доповідь на тему: „Перспективи на майбутнє" прочитала Н. Дейчаківська, з'ясовуючи ряд організаційних проблем. Вона основніше зупинилася над ситуацією на організаційному відтинку, відзначуючи його недоліки на сучасному етапі і пропонуючи ряд конкретних заходів. В першій мірі, вона запропонувала максимально використати помітну в останньому часі зміну в настанові до т. зв. етнічної проблематики серед американського суспільства, що створює перед нами додаткові можливості, які ми маємо використати. Н. Дейчаківська звернула увагу також на активізацію українського молодого покоління у зв'язку з подіями в Україні. Це, — говорила вона, — треба повністю використати і включити молодші кадри до праці.

Над доповіддю відбулася дискусія, в якій учасниці займали становище до окремих думок і пропозицій доповідачки.

На закінчення цієї сесії відбулися вибори нової Головної Управи СУА. На внесок Номінаційної комісії, яку очолювала Надія Бігун, Конвенція обрала нову управу на чолі з пані Іванною Рожанковською, як головою у проводі. (Повний склад нововибраної Головної Управи СУА поданий на іншому місці в цьому числі).

Під час Конвенції влаштовано декілька виставок. Зокрема цікавою була виставка фото-макетів різних Відділів. Цікаві і ориґінальні фото-репортажі давали інформацію про працю і досягнення окремих відділів СУА. Крім того була також підібрана і за предметами впорядкована виставка книжок, яку підготовила Люба Волинець. Незвичайна була виставка, присвячена „парляментарному праву", на якій були виставлені матеріяли, допоміжні при веденні організаційних зборів, конвенцій тощо. Виставку цю підготовила Дора Рак при допомозі М. Полянської і Л. Мазяр.

Підтримка акції в обороні Валентина Мороза

На внесок пані Євгенії Єнсен, яка прочитала вірш Ігоря Калинця, присвячений Валентинові Морозові, Конвенція одноголосно вирішила пропустити обід, а заощаджені гроші передати на Фонд оборони В. Мороза й інших українських політичних в'язнів. Незалежно від цього, учасники Конвенції підписували петицію до Уряду, вимагаючи конкретних заходів в обороні Валентина Мороза перед совєтськими урядовими чинниками. Переведено також збірку фондів для Комітету Оборони Валентина Мороза у Вашинґтоні.

Ювілейний бенкет

На закінчення другого дня нарад, в суботу 30-го листопада вечором, відбувся Ювілейний Бенкет. Перед відкриттям Бенкету повторено початкову церемонію „Дерева життя" із засвіченими дев'ятьма свічками — одна свічка для кожної з дев'яти Окружних Рад.

Під звуки маршу входять на залю почесні гості й Пробід СУА, займають місця за почесним столом. Відкрила Бенкет Леся Кіршак, голова Конвенційного Комітету, передаючи ведення Бенкету Любі Волинець і Олександрі Різник. Після молитви, яку провів о. д-р В. Ґавліч, пані Волинець представила нововибрану голову Іванну Рожанковську, яка висловила радість з приводу того, що так багато молоді серед зібраних, що жіноцтво українське поступове і що жінки у всьому перші. Закінчила словами: Якби жінка пізнала свою силу, то багато доброго із того вийшло б. Новообрана голова згадала і про сумний епізод з усуненням Музею укр. нар. мист. з Українського Інституту Америки. Висловила радість з приводу купна нового дому УККА - СУА.

Англійською мовою промовляла Анастазія Вокер, підкреслила наймаркантніші події з минулої історії СУА, як треба було проламувати лід байдужости власної і ворожости до етнічних груп в сильного тоді антиетнічного американського - „естаблішменту".

На конвенцію наспіли численні привітання, в тому від Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого, Митрополита УАПЦ і Української Православної Церкви в ЗСА Владики Мстислава, Митрополита Української Католицької Церкви в ЗСА Владики Амврозія Сенишина, Владик Йосифа Шмондюка і Ярослава Ґабра, Світового Конґресу Вільних Українців, Українського Конґресового Комітету Америки, губернатора Стейту Ню Йорк Малколма Вілсона, губернатора стейту Мічиґен Вілляма Міллікена, посадника Ню Йорку Абрагама Біма, Національної Ради Жінок ЗСА, Генеральної Федерації Жіночих Клюбів і багато інших. Тільки деякі з привітів були прочитані на бенкеті. Крім того на бенкеті Конвенцію вітав адвокат Роман Гуглевич від Українського Об'єднаного Комітету Українських Американських Організацій Метрополітального Ню Йорку. Серед почесних гостей на бенкеті були представники багатьох українських організацій. Український Конґресовий Комітет Америки і Український Народний Союз репрезентувала касирка обидвох установ, мґр Уляна Дячук.

Під час Бенкету учасники мали нагоду милуватися виступом співачки Іванни Миґаль, солістки Метрополітен Опери в Ню Йорку, під акомпаніямент д-ра Ігоря Соневицького. Гостя з Австралії, поетка Зоя Когут прочитала кілька власних віршів на злобу дня.

В окремій церемонії на Бенкеті вручено почесні відзнаки членкам - основницям СУА — сеньйоркам жіночого українського руху в Америці.

Бенкет закінчено молитвою, яку провів о. протопресвітер І. Ткачук, та співом гимну Союзу Українок.

Третій день нарад

Третій день нарад конвенції СУА в неділю, 1-го грудня ,попередили Богослужения в українських католицькій і православній церквах. Наради продовжувано від год. 10 ранку. На порядку дня був панель — три доповіді на організаційні теми: „Нема сьогодні без учора і завтра" (д-р Іванна Ратич), „Наша позиція в громаді" (Марія Даниш) і „Фінансова перебудова" (Мирослава Савчак). Перша доповідь торкалася головної теми — збереження нашої етнічної ідентичности з багатьма конкретними порадами, як того добитися, особливо збереження і плекання української мови серед членства. Друга доповідь була скерована проти „дискримінації" до жіноцтва в нашій громаді. Доповідь Мирослави Савчак виявила не надто рожеві фінансові справи. Українська жінка, така щедра на всі інші цілі, минає свою організацію, тому бюджети СУА аж надто скромні, коли інші українські інституції кількакратно перевищують СУА своїми бюджетами.

Після доповідей розгорнулася дискусія, в якій впало не одне слово докору на наші чільні, організації, які не виявили досі належного зрозуміння для жіночої організації і для різних жіночих справ зокрема, на адресу преси, що не містить присланих матеріялів, або містить з запізненням та ін.

На закінчення передполудневої сесії конвенція ще розглянула і схвалила резолюції.

Вся недільна пополуднева частина дня проминула в дебатах на тему нового статуту, який і був нарешті, після кількагодинних обговорень, прийнятий конвенцією.

О 7-ій годині вечора молитвою і подякою всім, що так невтомно попрацювали тих три дні, нова голова І. Рожанковська закрила конвенцію, висловлюючи надію, що спільними зусиллями в золотому ювілейному році Союз Українок Америки зробить дальші успішні кроки для зміцнення й буйного росту організації.

Успішна конвенція — заслуга Конвенційного Комітету

Ювілейна конвенція СУА була дбайливо підготовлена і добре розплянована. Це уможливило у передбаченому часі вичерпати багатющу програму, включаючи доповідь і панель та даючи час на широку дискусію. Підготовкою конвенції займався Конвенційний комітет під проводом Олександри Кіршак з 26 членами. До Комітету входили: Марія Даниш, Олександра Різник, Марта Данилюк, Ольга Булих, Ірена Куровицька, Розалія Полчій, Наталія Хоманчук, Дарія Камінська, Олена Гентіш, Іванна Бенцаль, Олімпія Роговська, Ольга Сливка, Марія Томоруґ, Марія Барагура, Мирослава Савчак, Євгенія Єнсен, Ірена Падох, Олена Процюк, Марія Душник, Аполонія Книш, Надія Савчук, Олена Ґой, Ольга Гаєцька, Галина Титла, Гелена Сміндак, Софія Раковська.

На окрему згадку заслуговує зредаґування і видання „Пам'яткової книжки XVII Конвенції Союзу Українок Америки", в якій подано також огляд п'ятидесятилітньої історії нашої заслуженої жіночої організації. Книга — великого формату, багато ілюстрована і з чималим статистичним матеріялом, має 298 сторінок. Книжку зредаґувала колеґія під проводом Уляни Любович в складі: Марії Барагури, Євгенії Єнсен і Мирослави Савчак. Мистецьке оформлення зготувала Таня Кравців.

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel. GR 3-3550. New York, 10003
КЕРАМІКА, ВИШИВКИ, РІЗЬБА, ПЛАТІВКИ для подарків у великому виборі в АРЦІ.

Різне

Українське Висилкове Бюро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Avenue, New York City
Tel.: (212) 475-7430
ВИСИЛАЄ ПАЧКИ З ОДЯГОМ І ХАРЧАМИ В УКРАЇНУ І ДО СССР. Маємо на складі все потрібне до висилки. Посилаємо також РУБЛЕВІ ЦЕРТИФІКАТИ, АВТА, МОТОЦИКЛІ, ХОЛОДИЛЬНИКИ І ТЕЛЕВІЗОРИ. Урядові години: від понед. до п'ятниці 8:30-6:00 в., в суб. 8:30-5:00 в. В неділю, від 10-1 по пол.

Real Estate

ХОЧЕТЕ ПРОДАТИ АБО КУПИТИ
БУДИНОК, БИЗНЕС, ЗЕМЛЮ
звертайтеся до
УКРАЇНСЬКОЇ ФІРМИ
GEMINI REAL ESTATE CO.
98 — Second Avenue
New York, N.Y. Tel. 477-6400

Elmhurst, N.Y.
МУР. 2-РОДИННИЙ ДІМ
2 ґаражі, ____, $445 приходу, в дуже доброму стані, чудова околиця.
JANCEWYCZ-LEPCAN REALTORS
(212) 849-5090
Веч. (212) 847-7075

FOR RENT

ДО ВИНАЙМУ АПАРТАМЕНТ
Чудовий, модерний апартамент, Flushing, Queens, в 6 поверх. будинку, з віндою, вітальня, 2 спальні, лазничка, кухня мала їдальня, 1 або 2 р. ліз, рент $240.00 на місяць. Зайдіть до суперінтендента. 140-10 Franklin Ave. (Corner Kessena Blvd) Flushing, N.Y. or call 524-3980

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 8-го ГРУДНЯ 1974 р.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Б-ва св. В. Великого 364 Відд. о год. 2 по пол. в залі церкви Пресв. Діви Марії, Kinsman Rd. Проситься чл. прибути. — В. Брездун, гол., В. Владика, фін. секр., П. Данилевич, кас., Оля Кукіз-Бик, рек. секретар.

MONESSEN, Pa. Річні збори 338 Відд. о год. 1-ій по пол. в українській залі на 2-ій вул., 213 Скунмекер Аве. Проситься членів Donora і West Newton прибути. На порядку: вибір управи на 1975 р. — П. Янковський, пред., М. Куць, секр.

КЛИФТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Укр. Січ 182-ий Відд. о год. 10:30-12:30 по пол. при 635 Broad Street. Проситься чл. прибути. — Г. Клименко, секр.

ДЕТРОЙТ, Міш. Річні Загальні Збори Т-ва ім. гет. І. Мазепи 183 Відд., о год. 1:30 по пол. в УНДомі при вул. Мартін. На порядку: звіти Управи, К. К. і делеґатів до укр. тов., дискусія над звітами та вибір нової Управи на 1975 р. Збори відбудуться і будуть важні на 1 год. пізніше без огляду на скількість присутніх чл. Проситься усіх чл. прибути. — Д. Кошильовський, гол., Б. Фльорчук, рек. сек., П. Залуга, фін. секр., А. Мейза, кас.

ГАМТРАМК, Міш. Річні Збори Т-ва ім. М. Шашкевича 94 Відд. о год. 2 по пол. в Укр. Дем. Клюбі при вул. Грилінь 2376. На порядку: вибір управи на 1975 рік. Проситься чл. прибути. — М. Ворськевич, секр.

НЕДІЛЯ, 15-го ГРУДНЯ 1974 р.

ГЕРИ, Інд. Річні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 100 Відд. о год. 2 по пол. в залі Pittman Square, 51st Ave. and Penn. St. Є важні справи до полагодження тому проситься чл. прибути. — Управа.

MALE

MECHANIC
Lathe and welding experienced, age no barrier. Equal opportunity employer. Contact John Maccio or
Lloyd A. Fry Roofing Company
Newark Turnpike, Kearny, NJ
(201) 998-5666

MAINTENANCE MACHINIST —
with knowledge of welding, steady employment, company benefits, good working conditions. Call Newman's Inc. Bill Dering (201) 287-4750

MACHINISTS
1st and 2nd CLASS
1st Class Mill Hands. Aircraft work. $6.00 per Hr. Full/Part Time. Apply in Person.
JJV Machine, 1 Beech Street
Islip, N.Y. (516) 581-5777

Auto MECHANIC
Excellent working conditions New facility. Must be an experienced mechanic. Benefits include paid holidays, full hospitalization, dental care, pension and paid vacation. Ask for Joe Medwin.
KONNER'S CHEVROLET
950 Bloomfield Avenue
W. Caldwell, N.J.
(201) 226-6666

НЕ СПИХАЙТЕ ПОСЛАБЛЕННЯ ВАШОГО СЛУХУ НА СТАРШИЙ ВІК

Чикаґо, Ілл. Beltone повідомляє про безплатну оферту специяльно зацікавлених, тим, які чують, але не розуміють слів. На бажання висилається кожному абсолютно даром неоперативний модель найменшого розміру Beltone aid, який колинебудь зроблено.

Пишіть тепер по цей неоперативний модель. Випробуйте собі приватно в своїй хаті, щоб побачити як малесенька може бути ця допомога слуху. Це буде ваше, задержіть собі, даром. Справжня допомога слуху, важить менше, як одна третя унції, все на поземі уха, в одній частині. Не має дротика від тіла до голови.

Ці моделі даром, тому пропонуємо — пишіть тепер по Ваш. Вислано вже тисячам, отже пишіть сьогодні до

Dept. 4154

Funeral Directors

КОВАЛЬЧИК FUNERAL HOME
Completely AIR CONDITIONED
Займається Похоронами в стейті NEW JERSEY.
Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна й найкраща. У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і в ночі
WILLIAM F. RASLOWSKY, Manager
129 Grand Street
(cor. Warren Street)
Jersey City, N.J. 07302
HEnderson 4-5131

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

SINKOWSKY FUNERAL SERVICE
3535 East Tremont Avenue
BRONX, N.Y. 10465
Tel.: 863-2475
Директор ЙОСИФ СЕНКОВСЬКИЙ
Завідує влаштуванням похоронів в каплицях, положених в кожнім районі міста. Похорони по мінімальних цінах.

ТАРЗАН, 7215. ТАРЗАН У ПАСТЦІ!

Ти обманник. — Ти нічого не маєш на продаж!

В більшій мірі, ніж ти думаєш!..

Я, Тарзан, прибув до Луанди, щоб викрити злочинців, відповідальних за винищення такої великої кількости тварин!

Але ж ти був у в'язниці разом із твоїм вусатим приятелем... Яким способом?..

... То ти знала навіть і про це!.. Виходить, що я двічі мав рацію... Ти і суддя Бранд створили спілку! Ваша система праці була майже досконала!

Система далі досконала! Я маю козир в руках!

З ДНЕМ 1-го СІЧНЯ 1975 РОКУ

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ В ЩОДЕННИКУ „СВОБОДА"

1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ за культурні імпрези (академії, посмертні згадки, розшуки, подяки) .... $ 3.00

1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ за приватні концерти, бизнесові оголошення (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т. д.) 5.00

ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на одну шпальту .... $ 6.75

ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на дві шпальти 8.50

ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на три шпальти 10.00

ОГОЛОШЕННЯ НА ЧЕРГОВЕ ЧИСЛО (2 ДНІ ПЕРЕД ПОЯВОЮ) ПРИЙМАЄТЬСЯ ТІЛЬКИ ДО 12-ої ГОДИНИ ДНЯ.

ПОВІДОМЛЯЄТЬСЯ всі організації, установи і поодинокі особи, які довгують за оголошення, що адміністрація буде змушена відкинути чергове оголошення, доки не будуть вирівняні попередні рахунки.